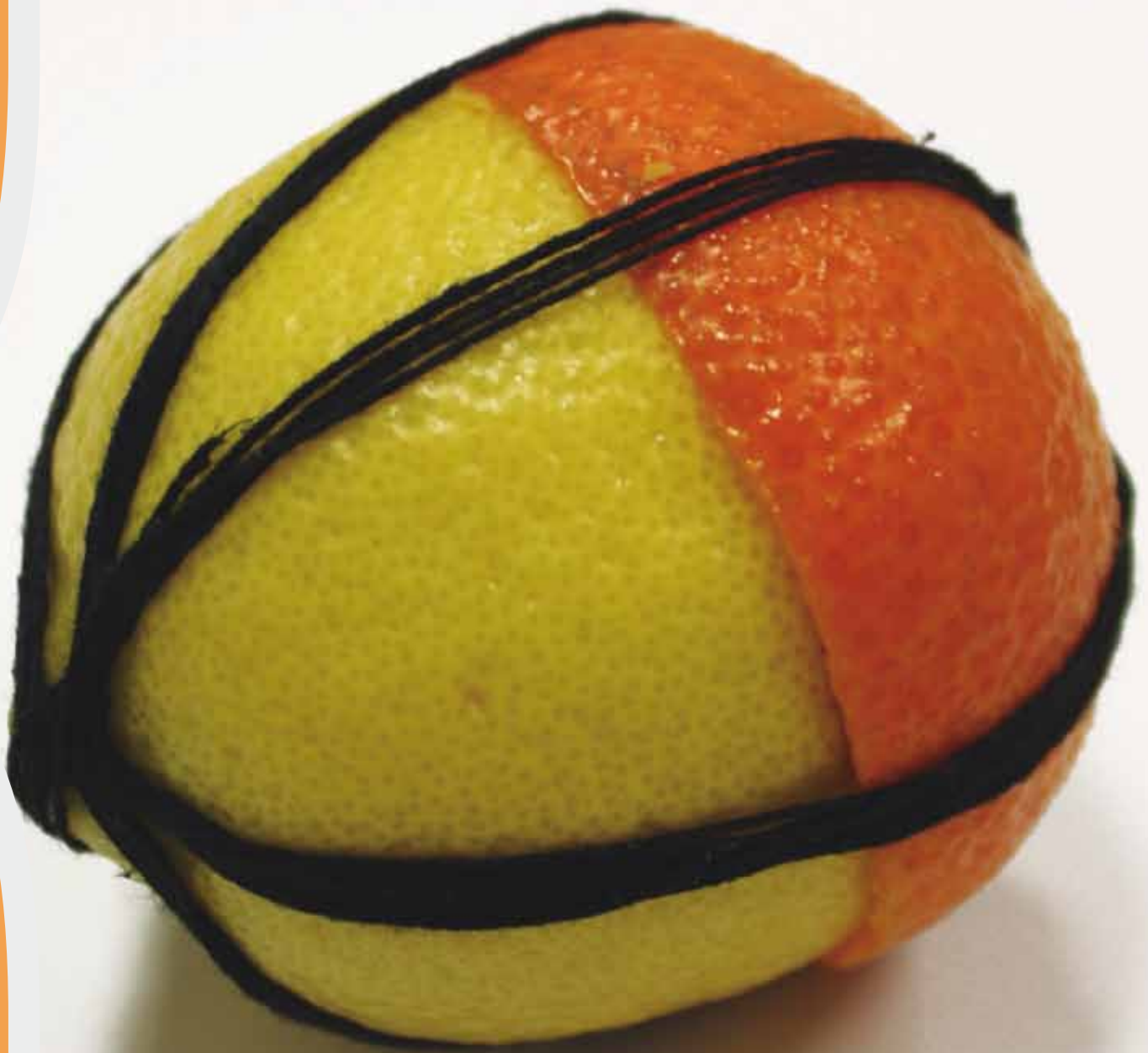

IGUALTAT {=}

L'objectiu de tota discussió no ha de ser el triomf, sinó el progrés. Joseph Joubert

{ Núm. }
02

El Consorci d'Atenció a les Persones de l'Alt Urgell sempre ha estat sensible als problemes de desigualtat de gènere existents, com una realitat social sobre la qual cal comprometre's, intervenir i eradicar per aconseguir millorar la qualitat de vida de les dones i de la societat en el seu conjunt.

L'any 2012, el Consorci d'Atenció a les Persones, la Fundació Sant Hospital, les àrees bàsiques de Salut, els Mossos d'Esquadra, la Policia Municipal de La Seu d'Urgell, el Servei d'Informació i Atenció a les Dones, el Servei d'Intervenció Especialitzada, l'Oficina Jove Alt Urgell, els Serveis Educatius i Immigració signen el Protocol d'actuació per a l'atenció integral de les víctimes de violència de l'Alt Urgell per tal de contribuir de manera decisiva a l'eradicació de la violència a la comarca i donar una resposta integral i satisfactòria a les víctimes afectades per processos de violència a través d'una xarxa territorial, interprofessional i coordinada.

Durant el 2013, fins a 1 de novembre, el Consorci d'Atenció a les Persones ha atès un total de 92 dones i 30

infants, 13 a través de Serveis Socials i la resta a través del Servei d'Intervenció Especialitzada, per tal de donar suport, d'atenuar l'impacte emocional i psicològic dels episodis viscuts, millorar l'autonomia de les dones i de les seves filles i fills i el seu funcionament psicològic, afavorint així la seva recuperació total.

Al mateix temps cal ressaltar la tasca de prevenció i sensibilització que es fa des dels diversos serveis de la comarca, amb tallers a centres educatius, jornades, xerrades... i una altra eina clau és la segona edició d'aquesta revista, que ara teniu a les vostres mans, en aquest cas dedicada especialment a la violència masclista.

Des d'aquestes línies us encoratgem a lluitar contra aquesta xacra social, que ens afecta a tothom i que conjuntament podem eradicar-la.

*Jesús Fierro Rugall
President del Consell Comarcal de l'Alt Urgell
President del Consorci d'Atenció a les Persones de l'Alt Urgell*

El silenci ens fa còmplices?

Hi ha silencis que suren per damunt de raons i sabers, però n'hi ha d'altres més obscurs, més soterrats, arrelats qui sap si a la part més fosca dels nostres cors. Silencis invisibles lligats a la violència contra les dones que perduren, tot i els grans esforços i èxits aconseguits a través de les generacions.

Quants de nosaltres no hem girat el cap? O ens hem fet els sords? Qui pot realment dir "jo no hi era"... Qui no ha sentit mai...

"...la peor consecuencia de la violencia es la humillación y la vergüenza que te impide salir a flote..."

"...a vegades em veia tan acorralada que no podia ni pensar en les sortides..."

"...si he hecho algo malo, pensaba que era lo normal porque en mi niñez era lo que había vivido..."

"...per mi la violència era veure quan el meu pare pegava a la meva mare, això feia que els germans féssim pinya i només s'acabés la violència quan vam dir prou..."

"...las mujeres vivimos en violencia, nos tratan como un ser inferior, no como seres humanos, necesitamos otro trato..."

"...la indiferència és la pitjor de les cicatrius..."

"...que impotent et sents quan veus que facis el que facis res canvia, i et segueix dient és culpa teva..."

"...sólo pretendo que mi hija se dé cuenta que la violencia no es solo golpes..."

"...me gustaría que las mujeres que se encuentran en mi situación fueran muy fuertes, que luchan por ellas. Yo me he sentido muy mal, mi marido me humillaba, me llamaba puta y me insultaba..."

"...es necesario que alguien te ayude a ver las cosas negativas de la violencia, porque las mujeres justificamos lo injustificable..."

"...tuve que repetir una y otra vez la misma cosa, fue desgastador. Mira si he quedado harta de juzgados, que lleva ya no sé cuántos años sin pagar la pensión del niño y sólo por no ir a poner la denuncia y no verle la cara, me las apaño..."

"...la vida es per viure-la, no per patir-la..."

I quina dona no ha sentit mai en el seu propi cos el patiment i el dolor al descobrir que el color blau no era del príncep sinó dels senyals a la pell, o encara pitjor, del forat gravat a les entranyes del cos...

El nostre silenci només fa que el dolor continuï.

EL SILENCI ENS FA CÒMPLICES...

La intervenció del cos de mossos d'esquadra

Tot sovint quan diem "Mossos d'Esquadra" tendim a pensar en aquella patrulla de trànsit que atura vehicles per denunciar-los o amb aquells que formen part del grup d'ordre públic i han rebut l'ordre d'intervenir en un grup de manifestants i que surten als mitjans de comunicació.

En realitat, la gran part de les actuacions del dia a dia dels agents que conformem la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra no surten a la televisió, i la major part d'aquestes es tracta d'actuacions assistencials i d'intermediació en conflictes privats.

Des del Cos de Mossos d'Esquadra la prevenció i la intervenció en casos de violència masclista han estat una prioritat des de que l'any 1994 es va crear la primera Brigada d'Atenció a la Víctima adscrita a la Fiscalia de Barcelona

A la Àrea Bàsica Policial de l'Alt Urgell existeix el Grup d'Atenció a la Víctima (GAV) des de l'any 2000.

Des del GAV es realitza la primera assistència a la víctima: atenció personalitzada i assessorament. També es facilita la informació dels diferents recursos assistencials i realitza la derivació, si escau, al servei més adient en funció de cada cas.

També correspon al GAV la valoració de cada situació per tal d'establir i coordinar el nivell de protecció que necessita cada una de les víctimes. De cada cas, es realitza un seguiment específic i integral per satisfer les necessitats de les víctimes.

En els casos en què hi hagi mesures de protecció, el GAV també s'encarrega del control de la vigència de les Ordres de Protecció o de qualsevol altra mesura de seguretat vigent, així com del contacte periòdic amb les víctimes.

Així doncs, els efectius assignats al GAV són les persones de referència per resoldre dubtes o qualsevol altra qüestió que les víctimes en situació de violència puguin plantejar-se.

Des de l'any 2005 el Cos de Mossos d'Esquadra treballa en xarxa amb les altres administracions públiques del nostre territori per tal d'oferir a les víctimes una atenció multidisciplinària. Així doncs, els Mossos d'Esquadra participen en el circuit del Protocol de Violència de l'Alt Urgell juntament amb la resta d'agents per donar la millor resposta possible de manera individualitzada a casa cas.

*Caporal Anna Justo
Cap del GAV de l'Àrea Bàsica Policial de l'Alt Urgell*

Sensibilització maltractaments a la gent gran

L'OMS (Organització Mundial de la Salut, 2002) defineix el maltractament a la gent gran com l'acció única o repetida, o la falta de resposta adequada que causa un dany o angoixa a la persona gran i que es produeix en qualsevol relació on hi hagi una expectativa de confiança.

Pot ser que no es tracti d'un maltractament físic en el sentit més violent de la paraula, així pot ser que es tracti d'un maltractament de caràcter psicològic i que sovint és més cruel, dolorós i silencios que el pròpiament físic. Maltractaments que en moltes ocasions poden ser percebuts com una cosa normal.

És per aquest motiu que són importants les campanyes de sensibilització i prevenció que tenen com a objectiu no només mostrar els diferents tipus de maltractaments, sinó treballar per afavorir un canvi en la nostra societat respecte al tracte a les persones grans.

Aquest abordatge del maltractament a les persones grans s'ha de dur a terme d'una forma multidisciplinària i implicar-hi professionals de

la salut, de la seguretat, dels serveis d'atenció a les persones... i a la població en general.

Podríem diferenciar tres nivells d'intervenció:

- Prevenció
- Detecció
- Atenció a la persona maltractada i a les seves seqüeles

Sovint és el maltractament a les persones grans el que queda més ocult i el que és més difícil de detectar. Tots ens hem de sentir compromesos per lluitar i, per tant, per un canvi d'actitud. Hem de canviar la indiferència i l'apatia davant d'aquest col·lectiu, ens hem de conscienciar d'aquest problema i no mirar cap a un altre costat.

*Montserrat Bonet Porqueras
Regidora de Gent Gran, Solidaritat i Cooperació i Salut*

L'amor i el respecte entre la joventut

Diu que els trets més femenins i més masculistes dels homes atrauen més? Un noia jove ben arreglada, que va a la perruqueria, es pinta les ungles, ... es cuida la imatge, ... ho fa per agradar-se a si mateixa o per agradar als altres? Aquest tipus de noies han de "triumfar" més que les altres? I, per altra banda, un noi que és atent amb les noies, amable, educat, poc "viril", ... no se'l considera prou "masclé", és atractiu per a les noies o sempre serà el "millor amic de les noies"? Per què és líder d'audiència programes com "Gandia Shore"? Tenir relacions de parella entre joves de caràcter agressiu, amb poc respecte entre ells, ... és una relació sana? L'aparició d'altres cultures que emigren i conviuen amb la nostra, implica que els rols de parella hagin canviat?

Amb tot això què volem dir? A part de provocar-vos i de voler fer-vos reflexionar, volem contextualitzar una realitat, de la qual no se'n vol parlar. Estem en una societat de crisi de valors, en què els tempos passen ràpid; estem en ple segle XXI, una societat moderna, activa, tecnològica, comunicativa, ... però estem veient actituds entre els joves que ens recorden a temps passats. Hem passat una transició política i social, però estem retornant a aquestes actituds o no les hem perdut mai?

Segons un enquesta realitzada a 4.000 adolescents catalans es constata que un 51 % dels enquestats accepten i afirmen que qui t'estima et farà patir, un 40 % creuen que una dona fràgil té més encant i un 71 % diuen que a les dones els agrada que les protegeixin. Un 72 % considera que trobarà la parella ideal. Els nois creuen en un 36,3 % que "mostrar tendresa és estrany en un noi", el 43,9 % creuen que si una noia lliga és una fresca i un 67,5 % considera que si ho fa un noi està més valorat pel grup. El 44,1 % accepta l'ús del mòbil com a eina de control i un 30 % de les noies consideren "normal" que se les obligui a tenir relacions sexuals.

Aquestes dades ens fan veure que potser no hem avançat tant en les relacions equitatives i amb el respecte mutu. Els mitjans de comunicació ens transmeten l'amor romàntic i idealitzat. Les noves tecnologies han comportat un control exhaustiu entre les parelles. L'any passat, de les 15.081 denúncies per violència de gènere que van rebre els Mossos d'Esquadra, 416 van ser de noies joves i adolescents, poden semblar poques, però potser aquesta xifra amaga un nombre major.

Però quan aquests joves eren petits què veien? Els dibuixos del Pingü: el pare de família mai cuina,

normalment està al sofà llegint el diari; el Doraemon: la mare sempre ha de tornar a casa per cuinar, ... els contes infantils estan plens d'estereotips, l'accés a la televisió, a internet és lliure, per tant, ... potser, si un jove té una base familiar i educativa sòlida, un model familiar conciliador i coherent en valors, que li permet llegir entre línies i entendre que les relacions de parella han de ser sanes, han de tractar-se d'igual a igual, hi ha d'haver respecte, tolerància i amor, canviaran aquestes actituds.

A nivell d'accions generals, es fan programes específics, com el programa "Estimar no fa mal", "Talla amb els mal rotllos", xerrades i tallers als centres educatius per part dels Mossos d'Esquadra, per part dels Serveis d'Intervenció Especialitzada (SIE), per part dels Serveis d'Informació i Atenció a la Dona (SIAD), per part de les oficines joves, per part de l'Institut Català de la Dona (ICD), ... però, amb tot això n'hi ha prou?

Oficina Jove de l'Alt Urgell

Les denúncies per violència masclista cauen per la crisi

A finals del mes de setembre passat es va fer públic en la premsa que les denúncies per violència masclista dels últims 5 anys (registrades per l'Observatori contra la Violència Domèstica del Consell General del Poder Judicial) han caigut en un 9,6 %, cosa que la vocal que presideix l'organisme, Immaculada Montalbán, va atribuir de manera taxativa a la crisi econòmica i al fet que l'empitjorament econòmic té un efecte dissuasiu en les víctimes de violència masclista.

Al llarg del primer semestre del 2013 les denúncies han seguit caient (en concret, un 4,2 % respecte al mateix període del 2012: de 63.665 a 60.981).

Des de l'Observatori assenyalen que des del 2008 han comprovat clarament que aquesta disminució s'ha mantingut durant els 5 anys transcorreguts, i descarten que tinguin a veure amb una caiguda en els actes de maltractament. Així doncs, la dependència i la necessitat econòmica actua com a un obstacle perquè les dones vagin als jutjats a denunciar, preocupades per a poder mantenir els fills i filles i a elles mateixes més enllà la de la ruptura i la denúncia. A banda, la crisi intensifica la dificultat per accedir a prestacions i ajudes socials.

L'Observatori confirmava el que molts professionals de la salut, de serveis socials i de l'àmbit policial i judicial es troben en la feina del dia a dia: una important bossa oculta de maltractaments perpetrats contra les dones i els seus fills i filles, que cal seguir no oblidant ja que no es faran visibles mai a través de la denúncies en seus policials o judicials.

Per altra banda, Montalbán va fer referència al "mite" de les denúncies falses per guanyar davant els tribunals determinats casos de divorci o a la creença que l'alcohol, la droga o la bogeria estan al darrere dels assassinats a dones; idees que no suporten la comparació amb les dades reals obtingudes als 106 jutjats exclusius de violència sobre la dona existents a tot l'estat, així com als 355 jutjats amb competències compartides.

Equip del Servei d'Intervenció Especialitzada de l'Alt Pirineu i Aran

Recomençar la vida

Una relació sentimental o un matrimoni comença amb il·lusió, guiada per els sentiments, però vaig triar mal company de viatge. El temps va deixar entreveure una persona malalta, capaç de fer-ho tot amb crits, prohibicions, control, retrets, acusacions, xantatge emocional, violència i una capacitat brutal d'anul·lació.

La rutina i el compromís familiar et fa seguir endavant amb aquesta situació: en el meu cas, refugiar-te a la feina i tancar-te emocionalment.

El teu entorn i tu mateix no ets conscient del que està passant, la teva ment sempre té una disculpa per tot allò que no té cap explicació, inclús aprens a interpretar un bon paper.

Passa molt temps fins que t'adones que no pots seguir així, el dia que ho descobreixes, tens tanta por i estàs tant anul·lada que no ets capaç de tirar endavant amb la decisió. No tens força física ni mental per poder suportar les represàlies que aquesta decisió suposarà i tens clar que totes les amenaces es faran realitat.

En el meu cas el meu fill que vivia de primera mà aquesta situació et demana que no vol seguir així i obtens la força per prendre la determinació.

Cau la bena dels ulls, comença la guerra, una guerra bruta i surrealista que has de justificar davant de tots, policia, jutges, advocats... ara tinc clar que la realitat supera la ficció de bon tros.

Moments molt durs que cal afrontar amb serenitat, valentia i esperança. No vull entrar en detalls, queden per a mi i no tinc clar que els pugui compartir mai amb ningú, són passat. Ara visc el present i embasto el meu futur.

La vida ens dóna l'oportunitat de recomençar.

PD: Agrair de tot cor a la meva FAMÍLIA i als meus AMICS el seu suport i respecte.

GRÀCIES!!

Anònima

El Consorci d'Atenció a les persones de l'Alt Urgell, disposa del Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) per assessorar-vos. Podeu contactar amb l'equip trucant al telèfon 973 354 102 o bé l'adreça igualtat@capau.cat SIAD · Plaça Soldevila 1 · La Seu d'Urgell - Cada primer dilluns de mes el SIAD està a l'Ajuntament d'Oliana.

"NOSALTRES TAMBÉ SOM VÍCTIMES"

Creus que quan el meu pare humilia, insulta, crida o pega a la meua mare, no em fa mal?"

"Penses que sóc petit/a i no m'assabento de res? Que ho podré oblidar tot? Que podré seguir amb la meua vida com si res?"

"Creus de veritat que no parlar del tema em fa bé?"

Aquests podrien ser uns exemples de les moltes paraules que els nostres menors podrien explicar-nos si realment els donéssim la possibilitat d'expressar allò que viuen i senten;

SÓN LES VÍCTIMES INVISIBLES

S'estima que uns 850.000 menors han estat exposats a la violència de gènere durant l'últim any a Espanya cosa que representa un 10 % de la població de menors; a Catalunya, aquest nombre oscil·la entre els 25.000 i els 30.000 menors.

Quan fem referència a infants exposats a la violència de gènere, ens referim a tots aquells infants i adolescents QUE SÓN TESTIMONIS de les agressions, perquè les veuen o les senten, i pateixen les seves conseqüències, ENCARA QUE NO LES VISQUIN EN LA SEVA PRÒPIA PELL.

Fins i tot, segons les conclusions exposades per la psicòloga, Montserrat Cusó, en una ponència publicada pel Col·legi de Psicòlegs de Catalunya (2006), "...s'observa que l'escolta de la violència... fa més mal que la seva visualització; que és pitjor sentir i no veure, perquè, entre d'altres, l'infant se sent impotent, menys capaç d'ajudar la mare, i no sap ben bé l'abast ni la gravetat de l'agressió..."

Tots els estudis realitzats sobre aquest tema demostren que els menors que han viscut o viuen en un context de violència de gènere, pateixen en més o menys mesura a nivell emocional, és a dir, augmenta en aquests infants el risc de patir símptomes d'ansietat, depressió, sentiments de culpa, baixa autoestima, inseguretat, símptomes psicossomàtics, alteracions de la son, conductes agressives, baix rendiment escolar...

Aquestes conseqüències però, no són sempre VISIBLES, i en ocasions les conductes estan internalitzades, és a dir, els menors presenten inhibició i por, sense manifestar massa comportaments que cridin l'atenció dels adults.

Tot plegat hauria de portar a la reflexió que qualsevol persona es pot trobar davant de nens i nenes que aparentment el seu funcionament familiar, escolar i social és normal. Però **CAL TENIR EN COMPTE QUE AIXÒ NO SIGNIFICA QUE NO ESTIGUIN PATINT SITUACIONS DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE NI QUE NO ESTIGUIN PATINT LES SEVES CONSEQÜÈNCIES.**

Està en mans de la societat en general guarir, i/o almenys pal·liar aquest patiment, però abans és evident que cal detectar-lo, tenint en compte que no sempre s'evidenciaran els símptomes que ens facin pensar en l'existència d'aquest patiment, i que això no serà determinant per a descartar-lo.

*Equip d'Intervenció Especialitzada
(SIE Alt Pirineu-Aran)*

Les dones, que llegeixen, són perilloses?

Aquest és el títol d'un dels llibres d'Stefan Bollman, prologat per Esther Tusquets. Una història de la lectura femenina a través dels últims set segles de pintura. Bellíssimes imatges de Casas, Rembrandt, Vermeer, Manet, Matisse o Van Gogh s'usen per reflexionar sobre aquesta i altres qüestions.

Dames molt ben abillades en riques habitacions, criades al racó de la cuina, Maries i santes, acompanyades de les seves mascotes o de familiars; al sofà, al llit o bé al jardí; vora la finestra, sota la llum d'oli, o bé amb la claror d'una espelma; llegint llibres d'hores, la Bíblia, el diari, revistes o cartes personals. Imatges de dones, joves i nenes amb un motiu comú: la lectura.

La història ens explica que el gènere femení no va començar a llegir de forma generalitzada fins a l'Edat Mitjana, s. XIV, i en les classes socials més altes. Les grans biblioteques eren propietat de les ordres monàstiques i dels nobles.

Al s. XX el llibre esdevé un producte de masses (baixen els preus i la producció editorial augmenta exponencialment). Els homes llegeixen menys i les dones s'hi aferren.

Per què la lectura ha estat prohibida durant tant de temps a les dones?

Per què els homes escollien les lectures de les seves mullers i filles?

Per què els homes preferien que llegissin poc o gens?

Els homes de l'època haurien d'haver respost:

- Em fan més por les que no llegeixen.

Però no era així, ans el contrari. Sabien per experiència pròpia, que la lectura aporta coneixements, i aquests emancipació. L'emancipació de la dona va significar sobretot deixar de ser submissa i tenir una opinió de la vida ben fonamentada.

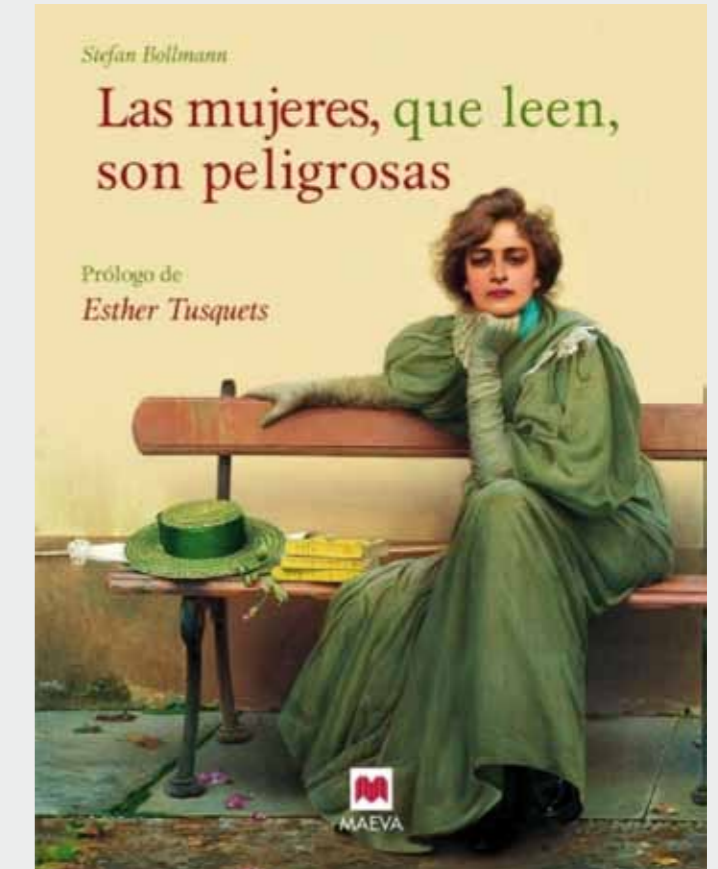
Què provoca la lectura en les dones?

Per què llegeixen d'amagat, a la nit, tancades a la seva habitació i fora de la mirada dels altres?

Provoca un sentiment d'independència i de pujada de l'autoestima, viure altres vides, emocionar-se compartint íntimament el que l'autor ha escrit, una iniciació a la vida. Sortir de la rutina. Trobar les respostes a les preguntes essencials de la vida.

És perillós tot això? Sabeu en realitat el que ens hauria de fer por? Que no es llegeixi, ni homes ni dones, perquè sense saber, sense coneixements, sense educació, la societat és més fàcil de dominar.

Mares, àvies, germanes, tietes, amigues; però també

Bollman, Stefan. ¿Las mujeres que leen son peligrosas? Madrid: Maeva, 2006. ISBN 978-84-96231-98-6

*Lourdes Esteve
Directora de la Biblioteca Sant Agustí
de la Seu d'Urgell*

Diafragma

Ester Collado

Diafragma és el resultat d'un treball realitzat per dones interessades en trobar un espai on mirar, parlar i ser escoltades. Totes les imatges han estat realitzades per elles amb la finalitat d'expressar el que senten i com és la seva realitat. Gran part del que fa que la nostra vida valgui la pena, es deriva de les nostres sensacions de plenitud i felicitat, sent les nostres relacions les fonts principals d'aquests sentiments.

 Consorci d'atenció a les persones de l'Alt Urgell

 Ajuntament de la Seu d'Urgell

 Consell Comarcal de l'Alt Urgell

 PLA per a la IGUALTAT d'oportunitats

 Generalitat de Catalunya Institut Català de les Dones

 Generalitat de Catalunya Departament de Benestar Social i Família
Secretaria de Família
Servei d'Intervenció Especialitzada de Alt Pirineu i l'Aran

 Diputació de Lleida

 INSTITUT D'ESTUDIS ILERDENCs
Fundació Pública de la Diputació de Lleida